

fører, mange andre Tilbageskridt sammenlignet med den hele og store Retsreform, som Folketinget Gang efter Gang har vedtaget. Der er Fremskridt i dette Forslag. Selvfølgelig maa der i ethvert Forlig være Fremskridt, ellers vilde det være utænkeligt at faa noget som helst Forlig frem. Der er Fremskridt, der indføres Offentlighed og Mundtlighed, men man gaar ikke til Bunds med disse Fremskridt, man stopper op paa Halvvejen med Mundtligheden. Jeg har allerede nævnet det under første Behandling og skal ikke komme videre ind paa det igen. Man gennemfører ikke Bevisumiddelbarheden. Der vil stadig blive vekslet skriftlige Indlæg — naturligvis ikke for Nævningeretterne, der vil det efter Sagens Natur være en Umulighed —, men for de almindelige Domstole. Det er vist rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer), som jo er sagkyndig paa dette Omraade, udviklede ved Sagens anden eller tredje Behandling, eller maaske var det ved første Behandling, at det vil være afhængigt af, i hvilken Retning Praksis gaar, om vi i Virkeligheden faa Mundtlighed eller ikke. Det kan gaa til den ene Side, og det kan gaa til den anden Side. Med den Justitsminister, vi nu have, og som, hvis Flertallet vil det, ogsaa vil vedblive at være Justitsminister en Tid endnu, indtil Folket fælder sin Dom over ham, er jeg tilbøjelig til at tro, at Praksis ikke vil gaa i den gode Retning. Hans Bevægelse har jo været bort fra Grundlovens Løfteparagraf, bort fra Folketingets Standpunkt, og jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at hans Praksis vil fortsætte i den Linie, han er inde paa, den tilbagevigende, den tilbagegaende.

Og saa er der Hovedpunktet, at Retsplejen ikke adskilles fra Forvaltningen, at Grundlovens Løfteparagraf paa dette Punkt ikke opfyldes. Det ærede Medlem fra Viborg (Sveistrup) spurgte: Ere Retsforholdene bedre i København end i Provinserne? Men Sagen er den, at her er denne Adskillelse foregaaet i Kraft af Udviklingen, ikke som et Princip, der er gennemført ved en Reform, med hvilket Princip Gennemførelse en hel Række andre Principper skulde gennemføres, først og fremmest Anklagesystemet. Det er det, vi altid have hævdet, at naar vi skulde opfylde Grundlovens Løfteparagraf om Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen, skulde disse forskellige Faktorer adskilles fra hverandre. Det er rigtigt, at Dommerne i København efterhaanden have faaet saa-

meget at bestille, at de ikke baade kunne være Politimestre og administrerende Embedsmænd. Men det var ikke det, vi forstaa ved Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen. Vi forstaa derved, at de 3 Funktioner skilles ad, saa at hver udøves af een Person, nemlig Anklagemagten paa sin Side, Forsvaret paa sin Side og i Midten eller ophøjet over dem begge: Domsmagten, uafhængig og uinteresseret. Men her slaar man en Streg over den selvstændige Anklagemagt. Jeg frygter i høj Grad for, at det Fremskridt, der ganske vist indføres ved Oprettelsen af Forsvarsinstitutionen, i høj Grad svækkes, fordi man ikke gaar til det, der burde følge med, Oprettelsen af en særlig Anklageinstitution. Jeg frygter i høj Grad for, at Forsvaret bliver svagt og sløvt, naar det ikke staar overfor en Anklagemagt. Det er netop det, der giver den moderne Retspleje, Domsforhandlingen i de civiliserede Stater, den Højhed, den Magt, den Tillid i Befolkningen, at Anklagemagten staar for sig for aabne Døre og ganske uafhængig retter sine Sigtelser mod den anklagede, at Forsvaret saa paatager sig hans Interesser, og at Domsmagten intet har at gøre hverken med Anklagen eller Forsvaret, den er uafhængig og uinteresseret og har ikke nogen personlig Magt over den sigtede. Men naar dette Forlig gennemføres, bevares det nuværende Inkvisitionssystem i alle Hovedtrækkene; det er mildnet paa forskellig Maade ved Forsvaret, ved Foranstaltninger mod Varetægtsarrest o. s. v., men Inkvisitionssystemet bevares. Vi gaa ikke over til det moderne, i alle civiliserede Stater gennemførte Anklageprincip.

Men jeg forstaaer meget godt, at den ærede Ordfører, for hvem selv dette Retsreformforlig er kommet som en Overraskelse, godt kan finde sig i, at det ikke er radikalere, han stod jo næsten og græd en lille, stille Taare over det gamle Retsystem, som nu dog til en vis Grad forsvandt. Han fandt, at vi egentlig havde haft et ganske godt Retssystem. Det undrer ingen, der ved, at det ærede Medlem fra Viborg i Virkeligheden er en Tilhænger af Inkvisitionssystemet, og at han er en Modstander ikke blot af opportune Grunde, men ogsaa reelt og sagligt er en Modstander af Anklageprincippet. Men han er ganske vist i Modstrid med dette høje Tings Flertal, saaledes som dette tidligere har tilkendegivet sin Mening ved de Dagsordener, der bleve vedtagne den 18. November 1900 og den 29. Marts 1901, da dette Ting paa Foranledning af den